

Asia: Kliinisen laboratoriotieteen ja radiografiatieteen tieteenalaohjelmien asema

Rehtori Lauri Lajunen, Oulun Yliopisto

Oulun yliopiston hallitus

Kliinistä laboratoriotiedettä ja radiografiatiedettä pääaineena on voinut opiskella vain Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa. Sisäänotto kliinisen laboratorio- ja radiografiatieteen tieteenalanohjelmaan on ollut 10 opiskelijaa vuorovuosiperiaatteella.

Oulun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto on 16.3.2010 kokouksessaan tehnyt päätöksen, että se tulee esittämään opetusministeriölle yliopistojen koulutusvastuuta koskevan asetuksen (568/2005) muuttamista siten, että Oulun yliopiston koulutusvastuulle terveystieteellisellä alalla jäisivät hoitotieteen, hyvinvointitekniikan ja terveyshallintotieteen pääaineet ja yliopisto luopuisi kliinisen laboratoriotieteen sekä radiografian tieteenalaohjelmista lukuvuoden 2010–2011 alusta.

Toteutuessaan tämä päätös merkitsee, että Suomessa ei ole mahdollisuutta opiskella kliinistä laboratoriotiedettä ja radiografiatiedettä pääaineena. Bioanalytikoilla ja röntgenhoitajilla ei tämän jälkeen olisi mahdollisuutta oman tieteenalan jatko-opintoihin tiedekorkeakoulussa. Kuitenkin kliinisessä laboratorio- ja radiografiatyössä oman alan asiantuntemuksen vaatimukset ja oman alan tiedekorkeakoulutuksen saaneen henkilöstön tarve on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Kumpikin ala on nopeasti kehittyvä ja vaatii jatkuvaa, intensiivistä tutkimusta.

Oma tieteenalaohjelma on välttämätön kliinisen laboratoriotyön ja radiografiatyön kehittämiseksi sekä bioanalytiikan/radiografian koulutusohjelman opettajatarpeen varmistamiseksi ja opetuksen substanssin kehittämiseksi. Kliinisen laboratoriotieteen ja radiografiatieteen asiantuntemusta tarvitaan alan asiantuntija-, hallinto-, tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävissä. Vain akateeminen tieteenalaohjelma mahdollistaa alan ja alan koulutuksen kehittämisen kansainväliset laatuvaatimukset ja vertailtavuuden huomioiden koko kolmiportaisen tutkintorakenteen osalta, myös lisensiaatin- ja tohtorintutkinnot eli ns. kolmannen syklin tutkinnot mukaan lukien.

Sivuaineopinnot tiedekorkeakoulussa tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto ammattikorkeakoulussa eivät millään tavoin voi korvata näiden tieteenalojen tarvetta. Ammattikorkeakoulujen ja yliopiston perustehtävät ovat selkeästi erilaiset ja koulutusohjelmat rakennetaan näiden perustehtävien mukaan. Näin ollen ammattikorkeakoulutus ei voi tutkintotavoitteiltaan vastata yliopistokoulutusta. Sitä paitsi ammattikorkeakouluissa ei ole edes tarjolla näiden alojen ylempää ammattikorkeakoulututkintoa.

Yliopistojen rakenneuudistus ei saa johtaa jo tunnustettujen tieteenalojen häviämiseen ja koulutuksellisten umpikujien muodostumiseen. Bioanalytikoilla ja röntgenhoitajilla tulee säilyttää mahdollisuus urakehitykseen oman tieteenalansa asiantuntijana ja kehittäjänä sekä vapaaseen kansainväliseen liikkuvuuteen. Kliinisen laboratoriotieteen ja radiografiatieteen tieteenalaohjelmat ovat kansainvälisesti tunnistettavia ja tunnustettuja. Mahdollisuus suorittaa näiden tieteenalojen ylempi tiedekorkeakoulututkinto ja jatko-opinnot yliopistossa ovat jo olemassa useimmissa Euroopan maissa ja niissäkin, joissa sitä ei vielä ole, sitä ollaan luomassa (Liite 1).

Tiedekorkeakouluopintojen, samoin kuin ammattikorkeakouluopintojen, tarjonnassa tarvitaan valtakunnallinen ohjaus ja koordinointi, jolla varmistetaan kaikkien alojen riittävä koulutus ja luodaan mahdollisuudet kaikkien tieteenalojen kehittämiseksi. Esimerkiksi hoitotieteen opintoja tarjoavat tällä hetkellä Oulun yliopisto, Tampereen yliopisto, Kuopion yliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi ja pääkaupunkiseudulla myös Kuopion yliopisto.

Suomen Röntgenhoitajaliitto ry

Suomen Bioanalytikkoliitto ry

Kim Berg, puheenjohtaja

Eija Kaila, puheenjohtaja

Päivi Wood, toiminnanjohtaja

Seija Tuokko, varapuheenjohtaja

Liite 1. Koulutusmahdollisuudet Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella.

Jakelu: Opetusministeriö: opetusministeri Henna Virkkunen, valtiosihteeri Heljä Misukka
opetusneuvos Erja Heikkinen
Oulun yliopisto: rehtori Lauri Lajunen, hallitus, lääketieteellinen tiedekunta
Tehy

